

Terveen ruokaympäristön puolesta

Toimintakertomus 2020

Yhdistyksen kotiosoite on: c/o Pertti Mustajoki, Kiskontie 23 B, 00280 HELSINKI

Yhdistyksen tavoite

Terve Paino ry:n tarkoitus on vaikuttaa ylipainon vähentämiseen siten, että Suomen ruokaympäristö olisi terveyttä ja hyvinvointia tukeva. Ensimmäisen vuoden strategisiksi vaikuttamistyön päätavoitteiksi asetettiin sokerivero ja lapsille suunnattujen, epäterveellisten tuotteiden markkinointikielto.

Terve Paino -yhdistyksen perustava kokous oli 9.12.2019 ja yhdistys rekisteröitiin 18.12.2019. Perustajina oli yhdeksän lihavuuden ehkäisyn ja hoidon, ravitsemuksen ja talouden ammattilaista. Kokoonkutsujana toimi professori Pertti Mustajoki. Perustajajäsenet muodostivat yhdistyksen hallituksen, jota täydennettiin 15.1.2020 yhdellä henkilöllä (ravitsemus & viestintä).

Kuvassa vasemmalta lukien ovat Pertti Mustajoki, Pekka Puska, Aila Rissanen, Kirsi Pietiläinen, Reijo Laatikainen, Helena Liira, Terhi Koivumäki, Päivi Mäki ja Manu-Pekka Laakso. Heidän lisäksi Terve Paino ry:n hallituksessa on Leena Nieminen (kuva alla).

23.3.2021

Yhdistys aloitti aktiivisen toiminnan verkkosivujen avautuessa 30.4.2020. Samalla avautui jäsenrekisteri Membook, jonka kautta jäseniksi voi sähköisesti hakea. Henkilöjäsenyys on valittavissa varsinaisen ja kannattajajäsenen väliltä. Hallitus hyväksyy varsinaiset jäsenet. Yhteisöt ja säätiöt voivat hakea yhteisökannattajajäseniksi.

Jäsenet

Yhdistykseen henkilöjäseniin kuului vuoden lopussa 57 varsinaista jäsentä ja 65 kannattajajäsentä. Lisäksi yhdistykseen kuuluu yksi yhteisökannattajajäsen. Vuotuiset henkilöjäsenmaksut, sekä varsinainen että kannattajajäsen, ovat 25 € ja yhteisöjäsenmaksu 100 €.

Hallitus

Hallituksen puheenjohtajana toimii sisätautien ja aineenvaihdunnan erikoislääkäri, professori Pertti Mustajoki ja varapuheenjohtajana pääjohtaja emeritus (THL), professori Pekka Puska. Hallitukseen kuuluivat lisäksi varsinaisina jäseninä Terhi Koivumäki (sihteeri), KTM Manu-Pekka Laakso (rahastonhoitaja); ravitsemusasiantuntija, ETM Leena Nieminen (tiedottaja); FT, MBA, laillistettu ravitsemusterapeutti Reijo Laatikainen; ylilääkäri, HUS Helena Liira; kehittämispäällikkö, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos Päivi Mäki; professori, Helsingin yliopisto, Lihavuustutkimusyksikkö ja HUS, Lihavuuskeskus Kirsi Pietiläinen ja sisätautilääkäri, professori, HUS Aila Rissanen.

Hallitus piti vuoden aikana yhdeksän kokousta, joista Covid-19 epidemian vuoksi neljä pidettiin etäkokouksina Teams-alustalla. Hallituksen jäsenistä muodostettiin työvaliokunta, johon kuuluvat Pertti Mustajoki, Pekka Puska, Terhi Koivumäki ja Leena Nieminen. Työvaliokunta kokousti yhteensä seitsemän kertaa, pääasiassa etänä.

Hallituksen kokousajankohdat:

15.1., 17.2., 7.4., 29.4., 25.5., verkkokokoukset: 20.8., 8.10., 9.11. ja 7.12.2020

Työvaliokunnan kokousajankohdat:

12.2., verkkokokoukset: 2.4., 18.6., 4.8., 2.10., 19.10. ja 25.11.2020

Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen syyskokous pidettiin 26.11.2020. Kokoukseen osallistui yhteensä 22 jäsentä, joista 16 oli varsinaisia ja 6 kannattajajäsentä. Kokouksessa päätettiin, että kaikki hallituksen jäsenet jatkavat v. 2021. Yhdistyksen toiminnantarkastajiksi valittiin Nina Granath (diplomiekonomi) ja varalle Timo Pouttu (merkonomi).

Sääntömääräisten asioiden lisäksi Pertti Mustajoki kertoi lyhyesti vuoden 2020 toiminnasta ja kertasi pääkohdat vuoden 2021 toimintasuunnitelmasta. Leena Nieminen kertoi yhdistyksen viestinnästä. Syyskokous pidettiin koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan takia etäpalaverina (Teams).

Yhdistyksen toiminta

Luentotilaisuus / webinaari 24.8.2020

Yhdistys järjesti *Terve paino – jokaisen oikeus, mutta miten?* -teemaisen jäsen- ja sidosryhmätalaisuuden, joka järjestettiin hybridinä eli osallistuminen oli mahdollista sekä paikan päällä Soste ry:n tiloissa Yliopistonkatu 5, että verkkoyhteydellä. Tilaisuuden striimauksesta vastasi NetVideo.

Puhujina olivat yhdistyksen hallituksen jäsenet Pertti Mustajoki, Päivi Mäki, Reijo Laatikainen ja Kirsi Pietiläinen.

Tilaisuuden lopussa esiintyjät olivat mukana paneelikeskustelussa, johon osallistujat saivat esittää kysymyksiä.

Webinaari tallennettiin yhdistyksen verkkosivuille. Osallistujille lähetettiin esityksien alustukset sähköpostilla. Webinaariin kutsuttiin yhdistyksen henkilöjäsenet, terveystoimittajat ja eduskunnan sosiaali- ja terveysalan toimijat. Paikan päällä tilaisuuteen osallistui 15 jäsentä, neljä terveystoimittajaa ja kaksi sidosryhmään kuuluvaa henkilöä. Etäyhteyden avulla tilaisuutta seurasi 61 osallistujaa.

Webinaarin teemoista ilmestyi useita artikkeleita, mm. 2.9.2020 yle.fi Ulla Järvi kolumni: Pistä läski kärsimään!

Jäsenwebinaari 2.11.2020

Yhdistyksen jäsenille suunnattu webinaari kokosi 23 jäsentä.

Webinaarissa puheenjohtaja Pertti Mustajoki esitteli yhdistyksen historiaa ja toiminta, tiedottaja Leena Nieminen kertoi viestinnästä ja Mustajoki ja Pekka Puska kertoivat yhdistyksen ajamista asioista. Lopussa oli mahdollisuus kysyä ja keskustella. Jäsenet ottivat aktiivisesti kantaa yhdistyksen toimintaan keskustellen.

Sidosryhmäyhteistyö

Ensimmäisen toimintavuoden aikana yhdistys verkostoitui erittäin aktiivisesti useiden terveydenhuollon ym. sidosryhmien ja henkilöiden sekä järjestöjen kanssa.

- 18.3. Lääkäriliitto, tapaaminen Lääkäriliitossa
Pertti Mustajoki – Lauri Vuorenkoski, Heikki Pärnänen
- 19.5. yhteydenotto Mannerheimin Lastensuojeluliittoon, tapaaminen siirtyi tammikuulle 2021
- 18.8. SOSTE ry, tapaaminen Sostessa
Pertti Mustajoki, Pekka Puska – toiminnanjohtaja Vertti Kiukas, Soste ry
- 18.9. Syömishäiriöliitto Syli ry, verkkotapaaminen
Pertti Mustajoki, Terhi Koivumäki – toiminnanjohtaja Kirsi Broström, ravitsemusasiantuntija Katri Mikkilä, Syli ry
- 30.10. Syömishäiriöliitto Syli ry, verkkotapaaminen
Terhi Koivumäki, Aila Rissanen – toiminnanjohtaja Kirsi Broström, ravitsemusasiantuntija Katri Mikkilä, Syli ry
- 21.9. Yksi Elämä -verkosto, tapaaminen Sydänliitossa
Pertti Mustajoki, Pekka Puska, Leena Nieminen – projektipäällikkö Marjut Niemistö, Yksi elämä -verkosto, toiminnanjohtaja Janne Juvakka, Diabetesliitto, toiminnanjohtaja Markku Hyttinen, Hengitysliitto
- 19.10. Kuluttajaliitto, verkkotapaaminen
Pertti Mustajoki, Pekka Puska, Leena Nieminen - pääsihteeri Juha Beurling-Pomoell, vaikuttamistyön päällikkö Tiina Vyyryläinen, Kuluttajaliitto
- 30.11. Kuluttajaliitto, verkkotapaaminen Pertti Mustajoki, Pekka Puska - pääsihteeri Juha Beurling-Pomoell, vaikuttamistyön päällikkö Tiina Vyyryläinen, Kuluttajaliitto

Kansalaiskyselyn suunnittelu

Terve Paino ry:n aloitteesta aloitettiin v. 2020 verkostoyhteistyö Yksi elämä -verkoston ja Soste ry:n kanssa tavoitteena teettää yhteinen kuluttajakysely. Kyselyn tavoitteena oli selvittää suomalaisten suhtautumista terveysperusteiseen verotukseen, epäterveellisten tuotteiden markkinointiin ym. terveempään ruokaympäristöön tähtääviin toimenpiteisiin. Kysely päätettiin toteuttaa Taloustutkimukselta ostettuna noin 1000 henkilön kyselynä. Kustannuksista Terve Paino ry:n osuus oli 2000 € + alv.

Mediajulkisuus

Yhdistys on saanut runsaasti julkisuutta ammatti- ja sanomalehdissä.

- 30.4. Hammaslääkärilehti tiedote yhdistyksestä ja Pertti Mustajoen haastattelu
- Lääkärilehti uutinen toukokuun alussa
- Heinäkuu Tiede-lehti, Pertti Mustajoen haastattelu
- 3.8. Pertti Mustajoen blogikirjoitus SOSTE ry:n sivulla
- Tiede-lehden haastattelu ilmestyi HS-verkkolehdessä syyskuussa
- 2.9.2020 yle.fi Ulla Järvi kolumni: *Pistä läski kärsimään!*
- 9/2020 Terveydenhoitaja lehti, Pertti Mustajoen kirjoitus *Ylipainoinen asiakas*
- 28.8. Nivel tietö nro 3, Suomen Nivelyhdistys ry, Pertti Mustajoen kirjoitus *Ylipaino rasittaa niveliä*
- 30.10. SLAL Suomen lastenhoitoalan lehti, Pertti Mustajoen kirjoitus *Lapsilla on oikeus terveeseen painoon*
- 28.10. Diabetes-lehti, Pertti Mustajoen haastattelu.

Viestintä

Yhdistyksen ajankohtaisista asioista kerrottiin säännöllisesti nettisivuilla osoitteessa www.tervepaino.fi, sähköpostitse sekä yhdistyksen Facebook-sivuilla.

Terve Paino -yhdistyksen logon suunnitteli Suunnittelutoimisto Ready ky, AD, suunnittelija Jyrki Mäki. Pallonmuotoista grafiikkaa sisältävä logo kuvaa tasapainoa ja verkostomaista toimintaa.

Terve Paino ry:n verkkosivut avattiin 30.4.2020. Työvaliokunta suunnitteli sivuston rakenteen ja teknisen toteutuksen hoiti Tomasons Oy, Tom Wärn. Kuvamaailmana päätettiin käyttää 1960-1970 -luvun mustavalkoisia valokuvia, kuvaamaan isoa muutosta ruokaympäristössä. Käyttöoikeus viiteen valokuvaan ostettiin valokuvaaja Pekka Agarthilta. Lisäksi hyödynnettiin Journalistisen kuva-arkiston kokoelmaa. Verkkosivuilla julkaistiin kuusi blogia ja viisi artikkelia sekä kerrottiin mm. yhdistyksen historiasta ja kuluvan vuoden toiminnasta.

Blogit:

Pertti Mustajoki: Lihavuusepidemian torjuntaan rohkeaa terveyst politiikkaa

Reijo Laatikainen: Päiväuni iltasyömisen rajoittamisesta

Terhi Koivumäki ja Päivi Mäki: Lapsiperheet tarvitsevat tukea arkisiin valintoihin – epäterveellisten elintarvikkeiden runsas tarjonta uhkaa lasten tervettä kasvua

Pertti Mustajoki: Tasa-arvoa myös ylipainon ehkäisyyn

Pekka Puska: Lobbaus ja ruokaympäristömme

Pekka Puska: Väestön lihavuus laskuun! Laihdutusta vai elintarvikepolitiikkaa – keppiä vai porkkanaa?

Artikkelit:

Pertti Mustajoki: Ylipaino raskauden aikana

Pertti Mustajoki: Ruotsin syöpäsäätiö kampanjoi ylipainon vähentämiseksi

Pertti Mustajoki: Kohti painoturvallisempaa Suomea

Pertti Mustajoki: Ylipainon vähentäminen tasoittaa terveyseroja

Pertti Mustajoki, Pekka Puska, Terhi Koivumäki, Leena Nieminen: Suomalaiset vaativat poliitikoilta toimia lihavuuden ehkäisyyn.

Jäsenhankinta on tuoreen yhdistyksen tärkeää toimintaa, ja jäseneksi liittyminen tehtiin verkkosivuilla helpoksi ja näkyväksi.

Yhdistyksen Facebook-sivut avattiin 30.8.2020. Sivusto on avoin. Vuoden 2020 aikana tehtiin neljä julkaisua. Sivun seuraajia oli 31.12.2020 62 henkilöä.

Sidosryhmille viestittiin ajankohtaisista tapahtumista ja kannanotoista sähköpostitse sekä Facebook-ryhmien kautta. Yhdistys hyväksyttiin huhtikuussa Terveystoimittajat ry:n jäseneksi, jonka ansiosta terveystoimittajien osoitteisto saadaan viestintää varten käyttöön maksutta neljästi vuodessa. Muita sidosryhmiä ovat terveydenhuollon, ravitsemuksen ja liikunnan alan toimijat, potilasjärjestöt, lastensuojelun järjestöt ja Kuluttajaliitto.

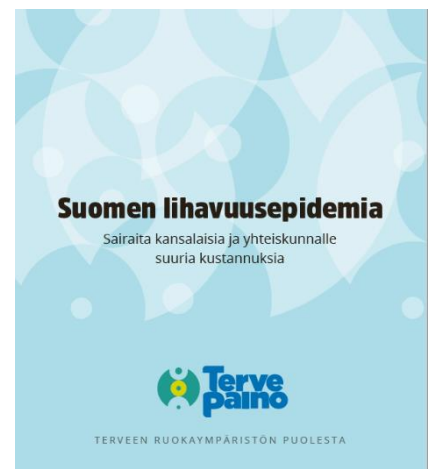
Tiedotteet:

1. 4.5.2020, 14.5.2020: *Terve Paino ry edellyttää ruokaympäristön muutosta*
2. 22.11.2020: *Terveyserojen kaventamiseen tarvitaan konkreettisia päätöksiä*. Tiedote liittyi Pertti Mustajoen artikkeliin Terve Paino ry:n verkkosivuilla: ”Ylipainon vähentäminen tasoittaa terveyseroja”

Yhteydenotot ja viestintä poliitikoille

Yhdistys lähestyi aktiivisesti kansanedustajia laatimallaan esitteellä ”Suomen lihavuusepidemia – sairaita kansalaisia ja yhteiskunnalle suuria kustannuksia”. Esitteestä otettiin 200 kappaleen painos ja se julkaistiin yhdistyksen verkkosivuilla keväällä.

- 11.5. Kirje ja tiedote sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäsenille ja varajäsenille + kansanedustajalääkäreille.
- 3.8. Kirje ja tiedote sosiaali- ja terveysministerille (Anna-Kaisa Pekonen), valtiovarainministerille (Matti Vanhanen) ja opetusministeri Li Andersonille + avustajille
- 2.9. tapaaminen, Pertti Mustajoki – Mia Laiho kansanedustaja/lääkäri/sosiaali- ja terveysvaliokunnan varapj

Talous

Yhdistyksen tilinpäätös on -3 687,82 euroa alijäämäinen. Toiminnan tuotot 3 425,00 euroa muodostuivat kokonaan jäsenmaksuista. Toiminnan kulut olivat 7 112,82 euroa.

Taseen loppusumma 31.12.2020 oli 36 998,24 euroa.

Yhteenveto

Terve Paino -yhdistyksen 1. toimintavuosi on ollut erittäin aktiivinen. Yhdistys on saanut runsaasti näkyvyyttä mediassa ja verkostoitunut monien muiden terveyttä edistävien toimijoiden kanssa. Kansalaiskyselyn suunnittelu yhdessä Soste ry:n ja Yksi elämä -verkoston kanssa toi uuden yhdistyksen näkyväksi toimijaksi isojen ja vanhojen järjestöjen rinnalle. Terve Paino - yhdistys pureutuu merkittävään yhteiskunnalliseen ongelmaan, ja onnistui koronaviruspandemiasta huolimatta saamaan äänensä kuuluville. Yhdistys on Suomen ensimmäinen järjestö, joka pyrkii vaikuttamaan terveempään ruokaympäristöön lakien ja säädösten avulla.

Yhdistys onnistui käytännössä kahdeksan aktiivitoimintakuukauden aikana juurruttamaan asemansa lihavuuden vähentämisen puolesta toimivana tahona, joka tunnetaan, jota kuullaan ja jota arvostetaan.